

Kartka z kalendarza – sierpień 2020

- 1.08** **NARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI POWSTANIA WARSZAWSKIEGO**, święto państwowe w hołdzie bohaterom Powstania Warszawskiego obchodzone od 2010 roku. Godzina „W”, czyli 1 sierpnia 1944 roku, godzina 17:00. Właśnie wtedy wybuchło powstanie warszawskie przeciwko okupującym Warszawę wojskom niemieckim. Dziś o godzinie 17.00 w całej Polsce zatrzyma się czas, na znak pamięci o bohaterskich i walecznych powstańcach.
- DZIEŃ DŁUGU EKOLOGICZNEGO** - to dzień do głębokich refleksji i podjęcia przez KAŻDEGO z nas wyzwania o zmniejszeniu swoich zapędów konsumenckich. Hasło na transparenty w dniu dzisiejszym powinno brzmieć „Kupuj mniej”. Dziś obchodzimy Dzień Długu Ekologicznego.
- Od dziś do końca roku żyjemy na kredyt, który będą spłacać przyszłe pokolenia. Od stycznia do końca lipca ludzkość zużyła zasoby planety, które są w stanie odnowić się w ciągu roku. Co roku dzień ten wypada wcześniej i wcześniej. W 1970 zasoby wystarczyły do wigilii. Czas odwrócić ten trend i każdy z nas jest za to odpowiedzialny.
- (500) – 1520 – ur. **ZYGMUNT II AUGUST**, syn Zygmunta I Starego i Bony Sforzy, wielki książę litewski, król Polski, ostatni dziedziczny wielki książę litewski, ostatni męski przedstawiciel dynastii Jagiellonów, za jego inicjatywą Koronę Królestwa Polskiego i Wielkie Księstwo Litewskie na mocy Unii lubelskiej połączono w jedno państwo, Rzeczpospolitą Obojga Narodów, zm. 7.07.1572
- 2.08** **ŚWIATOWY DZIEŃ PAMIĘCI O ZAGŁADZIE ROMÓW** - Święto upamiętnia jedno z najtragiczniejszych wydarzeń w historii Romów, jakim było zlikwidowanie w KL Auschwitz II-Birkenau w 1944 roku cygańskiego obozu rodzinnego tzw. Zigeunerlager. W nocy z 2 na 3 sierpnia Niemcy zabili w komorach gazowych 2897 romskich dzieci, kobiet i mężczyzn.
- (145) – 1875 – zm. **HANS CHRISTIAN ANDERSEN**, duński bajkopisarz - ciekawość świata i ludzi, ale także nieustanny niepokój ducha, poczucie osamotnienia, kompleksy, skomplikowany charakter, nadmierna wrażliwość i egocentryzm uniemożliwiały mu znalezienie stałego miejsca i prowadzenie ustabilizowanego życia. Martwił się, iż oszaleje, podobnie jak jego dziadek. Miewał stany depresyjne i melancholiczne, a pod koniec życia chorował na gruźlicę, ur. 2.04.1805
- 4.08**
- (170) – 1850 – ur. **GUY DE MAUPASSANT**, francuski pisarz, przedstawiciel naturalizmu i dekadentyzmu, autor nowel m. in. *Baryłeczka*, relacji z podróży, sztuk teatralnych, powieści *Bel-Ami*, *Piotr i Jan*, zm. 6.7.1893
- 5.08**
- (360) – 1660 – zm. **DIEGO RODRIGUEZ DE SILVA Y VELAZQUEZ**, hiszpański malarz, ur. 5.06.1599
- 6.08**
- (75) – 1945 – **ATAK ATOMOWY NA HIROSZIMĘ I NAGASAKI** - atak lotniczy Amerykanów mający na celu doprowadzenie do kapitulacji Japonii podczas II wojny światowej, jedyne
- 6 i 9.08**

w historii dwa przypadki użycia broni atomowej do działań zbrojnych, w wyniku których miasta uległy całkowitemu zniszczeniu.

8.08 **WIELKI DZIEŃ PSZCZÓŁ** - to inicjatywa, która ma chronić pszczoły przed wyginieciem. To byłaby tragedia także dla ludzi, bowiem zgodnie ze słowami Einsteina, kiedy znikną pszczoły, człowiekowi pozostaną jeszcze tylko cztery lata życia. Zasługi tych owadów są nie do przecenienia, dzięki nim mamy choćby miód i pyszne owoce. Po raz pierwszy to nietypowe święto odbyło się w sierpniu 2013 roku.

(130) – 1890 – ur. **ZOFIA KOSSAK-SZCZUCKA**, polska powieściopisarka i publicystka, autorka licznych powieści historycznych i zbiorów opowiadań dla dzieci i młodzieży, m.in.: *Kłopoty Kacperka*, *góreckiego skrzata*, *Topsy i Lupus*, *Bursztyny*, *Puszkarz Orbano*, *Gród nad jeziorem*, zm. 9.04.1968

9.08 **DZIEŃ LUDNOŚCI RDZENNEJ (TUBYLCZEJ) NA ŚWIECIE** - na dzień obchodów święta wybrano datę 9 sierpnia, dla upamiętnienia pierwszego spotkania Grupy Roboczej do spraw Ludów Tubylczych, które odbyło się w 1982 roku. Święto zostało ustanowione, by podkreślić różnorodność rdzennych kultur oraz zwrócić uwagę świata na sytuację ludności tubylczej w różnych częściach globu i uświadomić, jak wiele należy jeszcze zrobić, aby tę sytuację poprawić.

(105) – 1915 – zm. **JERZY ŻUŁAWSKI**, polski poeta, dramaturg, powieściopisarz i eseista, utwory: *Na srebrnym globie*, *Dyktator*, *Eros i Psyche*, *Zwycięzca*, *Stara Ziemia*, ur. 14.07.1874

(45) – 1975 – zm. **DYMITR SZOSTAKOWICZ**, rosyjski kompozytor i pianista, ur. 25.09.1906

11.08 (75) – 1945 – zm. **STEFAN JARACZ**, aktor, reżyser, pedagog, ur. 24.12.1883

12.08 **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ MŁODZIEŻY**, ustanowiony 17 grudnia 1999 roku przez ONZ w celu zachęcenia do działań młodego pokolenia na rzecz rówieśników, społeczności lokalnej, wymiany poglądów oraz przekazania władzom pomysłów i sugestii dotyczących rozwiązywania kwestii i problemów młodych ludzi w danym kraju.

DZIEŃ PRACOHOLIKÓW - pracoholizm to z pewnością nie powód do dumy, dlatego dzień ten nie ma na celu gloryfikowania uzależnienia od pracy, ale uświadomienie jego skutków. Tak jak każde inne uzależnienie, łącznie z narkomanią czy alkoholizmem, pracoholizm stopniowo wyniszcza człowieka fizycznie i psychicznie.

ŚWIATOWY DZIEŃ SŁONIA - Światowy Dzień Słoni zapoczątkowany został w 2012 roku przez Elephant Reintroduction Foundation oraz twórców filmu „Powrót do lasu”. Jego celem jest zwrócenie uwagi na problem zmniejszającej się populacji słoni azjatyckich i afrykańskich.

(130) – 1890 – ur. **WANDA ROMEYKO**, ilustratorka, niestrudzona popularyzatorka wiedzy o sztuce, autorka m.in. rysunku na okładce *Elementarza* M. Falskiego i serii artykułów pt. *Patrzymy na obrazy*, zm. 31.10.1978

(65) – 1955 – zm. **THOMAS MANN**, niemiecki pisarz, laureat Nagrody Nobla w 1929 r., ur. 6.06.1875

13-25.08

(100) – 1920 – **BITWA WARSZAWSKA**, zwyczajowo nazywana Cudem nad Wisłą, bitwa stoczona w czasie wojny polsko-bolszewickiej, zadecydowała o zachowaniu niepodległości przez Polskę i przekreśliła plany rozprzestrzenienia komunizmu na Europę Zachodnią, jedna z przełomowych bitew w historii świata.

15.08

DZIEŃ WOJSKA POLSKIEGO

(120) – 1900 – ur. **JAN BRZECZWA**, poeta, satyryk, publicysta, tłumacz, autor znakomitych wierszy dla dzieci, utrzymanych w stylu satyryczno-żartobliwym oraz poetyckich opowieści baśniowych i fantastycznych, zm. 2.07.1966

(100) – 1920 – ur. **JANUSZ NASFETER**, reżyser i scenarzysta filmowy, prozaik, autor m.in. filmów fabularnych i opowiadań dla dzieci i młodzieży: *Abel, twój brat, Motyle, Nie będe cię kochać, Królowa pszczół, Mustang*, zm. 1.04.1998

(85) – 1935 – zm. **STANISŁAWA PRZYBYSZEWSKA**, polska dramatopisarka, prozaik, malarka, córka Stanisława Przybyszewskiego, powieściopisarza i dramaturga, autorka utworów: *Thermidor, Dziewięćdziesiąty trzeci, Sprawa Dantona*, ur. 1.10.1901.

16.08

(110) – 1919 – zm. **ZYGMUNT GLOGER**, etnograf, krajoznawca, archeolog, historyk, ur. 3.11.1845

(100) – 1920 – ur. **CHARLES BUKOWSKI**, amerykański prozaik i poeta, autor scenariuszy filmowych, rysownik; jego twórczość i postawa życiowa była bliska autorom spod znaku beat generation: *Szmira, Zapiski starego świntucha, Z szynką raz!, Faktotum, Kobiety, Miłość to piekielny pies, Płonąc w wodzie, tonąc w ogniu*, zm. 9.03.1994

17.08

DZIEŃ POZYTYWNIIE ZAKRĘCONYCH - pozytywnie zakręcony człowiek, to taki który ma bzika na punkcie swojej pasji, miewa zwariowane pomysły, jest urodzonym optymistą, a w jego towarzystwie zawsze jest weselej.

18.08

(170) – 1799 – zm. **HONORÉ DE BALZAC**, francuski powieściopisarz, jeden z najważniejszych twórców współczesnej powieści europejskiej, autor monumentalnego cyklu powieściowego *Komedia ludzka*, zamierzonego na 137 tytułów, m. in. *Fizjologia małżeństwa, Ojciec Goriot*, ur. 20.5.1799

19/20.08

(100) – 1920 – rocznica wybuchu – **DRUGIE POWSTANIE ŚLĄSKIE**

19.08 **ŚWIATOWY DZIEŃ POMOCY HUMANITARNEJ** – obchodzone jest corocznie 19 sierpnia w celu oddania hołdu osobom, które pomagając potrzebującym ryzykują własnym życiem i zdrowiem, obchody dnia mają również na celu zwiększenie świadomości na temat działań związanych z niesieniem pomocy humanitarnej na świecie i zrozumienie znaczenia międzynarodowej współpracy w tej dziedzinie. Data obchodów upamiętnia zamach bombowy na placówkę ONZ w Bagdadzie w 2003 roku, w którym śmierć poniosło 22 ludzi.

(50) – 1970 – zm. **PAWEŁ JASIENICA**, autor esejów historycznych, ur. 10.11.1909

(45) – 1975 – zg. **KONRAD SWINARSKI**, polski reżyser teatralny, telewizyjny, filmowy i operowy, inscenizator i scenograf. Swinarski stworzył własny styl, dzięki któremu uważany jest za jednego z najbardziej oryginalnych i najwybitniejszych twórców w historii polskiego teatru, związany z Teatrem Starym w Krakowie: *Nie-Boska komedia, Fantazy, Dziady, Wyzwolenie, Sen nocy letniej*, ur. 4.07.1929

20.08 **ŚWIATOWY DZIEŃ KOMARA** - obchody święta mają na celu szerzenie świadomości na temat przyczyn malarii i sposobów jej zapobiegania. Coraz wyższe temperatury i ekstremalne zjawiska pogodowe, a szczególnie powodzie, wynikające z globalnych zmian klimatu, rosnąca populacja, globalizacja związana z podróżami osób i towarów na niespotykaną dotąd skalę, urbanizacja – zatłoczone, niewłaściwie skanalizowane i zaśmiecone miasta są idealnym środowiskiem do rozwoju komarów, doprowadziły do szybkiego rozprzestrzeniania się chorób przenoszonych przez komary. W dodatku owady te rozwijają coraz częściej odporność na środki owadobójcze.

(935) – 1085 – ur. **BOLESŁAW KRZYWOUSTY**, polski książę, zm. 28.10.1138

21.08 (45) – 1975 – zm. **ADOLF DYMSZA**, polski aktor kabaretowy i filmowy, ur. 7.04.1900

23.08 **EUROPEJSKI DZIEŃ PAMIĘCI OFIAR NAZIZMU I STALINIZMU** - nazizm i stalinizm pochłonęły niezliczoną ilość niewinnych ofiar. Pamiętajmy o nich i doceńmy to, że żyjemy w bezpieczniejszych czasach. Święto znane również jest jako **Międzynarodowy Dzień Czarnej Wstążki**.

DZIEŃ PAMIĘCI O HANDLU NIEMOŁNIKAMI I JEGO ZNIESIENIU - Coroczne święto ustanowione z inicjatywy UNESCO w 1998, w celu upamiętnienia powstania niewolników, które wybuchło nocą z 22 na 23 sierpnia 1791 roku we francuskiej kolonii Saint-Domingue (dzisiejsze Haiti). Walki trwające przez kilkanaście lat przyczyniły się do zniesienia niewolnictwa oraz wyzwolenia Haiti, które od 1 stycznia 1804 roku stało się terytorium niepodległym.

25.08 **DZIEŃ POLSKIEJ ŻYWNOCICI** - święto jest obchodzone od 2013 roku. Data nie jest przypadkowa, pod koniec sierpnia stragany i sklepowe półki są pełne polskich świeżych warzyw i owoców, a rolnicy świętują dożynki i cieszą się zbiorami. Celem Dnia polskiej żywności jest przypomnienie jak ciekawa i bogata jest oferta rodzimych producentów żywności.

(120) – 1900 – zm. **FREIDRICH WILHELM NIETZSCHE**, niemiecki filozof, ur. 15.10.1844

26.08

(140) – 1880 – ur. **GUILLAUME APOLLINAIRE**, właśc. Wilhelm Apolinary Kostrowicki, francuski poeta i pisarz pochodzenia polskiego, przedstawiciel francuskiej awangardy poetyckiej, surrealista, autor dzieł m. in. *Alkohole*, *Wiersze nadreńskie*, ur. 9.11.1918

(110) – 1910 – ur. **MATKA TERESA Z KALKUTY** (właśc. Agnes Gonxha Bojaxhiu), albańska misjonarka, laureatka Pokojowej Nagrody Nobla, zm. 5.09.1997

(20) – 2000 – zm. **WOJCIECH ŻUKROWSKI**, prozaik, poeta, eseista, krytyk literacki, autor scenariuszy filmowych oraz książek dla dzieci, m.in.: *Porwanie w Tiutiurlistanie*, *Mój przyjaciel słoń*, *Poszukiwacze skarbów*, ur. 9.08.1929

27.08

(385) – 1635 – zm. **LOPE DE VEGA**, hiszpański dramaturg i poeta, twórca narodowego teatru, ur. 25.12.1562

(250) – 1770 – ur. **GEORGE WILHELM FRIDRICH HEGEL**, niemiecki filozof, zm. 14.11.1831

28.08

ŚWIĘTO POLSKIEGO LOTNICTWA - ustanowione na pamiątkę zwycięstwa kpt. pil. Franciszka Żwirki i inż. pil. Stanisława Wigury w międzynarodowych zawodach lotniczych w Berlinie w 1932 roku.

ŚWIATOWY DZIEŃ PUBLICZNEGO CZYTANIA KOMIKSÓW - tego dnia przypada rocznica urodzin słynnego, amerykańskiego rysownika historii obrazkowych Jacka Kirby'ego (1917-1994) twórcy znanych na całym świecie postaci z uniwersum XMen, Hulka czy Fantastycznej Czwórki.

(1590) – 430 – zm. **ŚW. AUGUSTYN**, filozof, teolog, ur. 13.11.354

(95) – 1925 – ur. **ARKADIJ STRUGACKI**, rosyjski pisarz, twórca powieści fantastycznonaukowych, tworzył razem z bratem Borisem. Braci Strugackich zalicza się do klasyków światowej fantastyki. Zdobyli ogromną popularność zarówno w swej ojczyźnie, jak i poza jej granicami. zm. 12.10.1991

(20) – 2000 – zm. **WOJCIECH ŻUKROWSKI**, prozaik, reportażysta, autor książek dla dzieci i młodzieży, ur. 14.04.1916

29.08

DZIEŃ SPRZECIWU WOBEC PRÓB JĄDROWYCH -

(265) – 1755 – ur. **JAN HENRYK DĄBROWSKI**, generał, twórca Legionów Polskich we Włoszech, zm. 6.06.1818

(105) – 1982 – ur. **INGRID BERGMAN**, szwedzka aktorka filmowa i teatralna, jedna z największych aktorek wszech czasów, odtwórczyni głównej roli w słynnym melodramacie *Casablanca*, zdobywczyni Oscarów za role w filmach *Gasnący płomień*, *Anastazja* i *Morderstwo w Orient Expresie*, zm. 29.08.1982

30.08 (40) – 1980 – rocznica **POROZUMIEŃ SIERPNIOWYCH** podpisanych w Szczecinie pomiędzy Międzyzakładowym Komitetem Strajkowym a stroną rządową (31.08.1980 – porozumienie w Gdańsku, 3.09.1980 – porozumienie w Jastrzębiu).

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI OSÓB ZAGINIONYCH - to święto obchodzone z inicjatywy kostarykańskiej organizacji pozarządowej FEDEFAM. Celem wydarzenia jest zwrócenie uwagi światowej opinii społecznej na los osób potajemnie uwięzionych i zaginionych w krajach Ameryki Łacińskiej i na ich złe traktowanie.

31.08 **DZIEŃ SOLIDARNOŚCI I WOLNOŚCI**

DZIEŃ BLOGÓW -najbardziej znanym prekursorem blogerów był prawdopodobnie Doogie Howser, genialny nastoletni lekarz z popularnego serialu telewizyjnego, który każdego wieczora notował na swoim IBM-ie krótką refleksję na temat ważnych zdarzeń minionego dnia. Musiało jednak minąć około 10 lat, by internetowi pisarze pod koniec lat 90. mogli w prosty sposób publikować takie notatki w Internecie, w formach weblogów, które wkrótce ochrzczone zostały po prostu blogami. W ciągu kolejnej dekady blogi ewoluowały – nie były już tylko publicznymi pamiętnikami dla znajomych. W świecie artystów, polityków czy dziennikarzy stały się ważnym narzędziem marketingowym i miejscem głoszenia swoich przekonań. Światowa blogosfera liczy obecnie około 160 milionów blogów.

Na podstawie materiałów:

- <https://pl.wikipedia.org/wiki/Wikiprojekt:Rocznice/przeg%C4%85d/stycze%C5%84>
- <https://www.kalbi.pl/kalendarz-swiat-nietypowych>
- <https://www.ekokalendarz.pl/>
- kalendarium rocznic i wydarzeń 2020 - WiMBP w Rzeszowie
- kalendarium świąt i rocznic 2020 - WBP w Łodzi

Opracowała Beata Malentowicz, Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu